

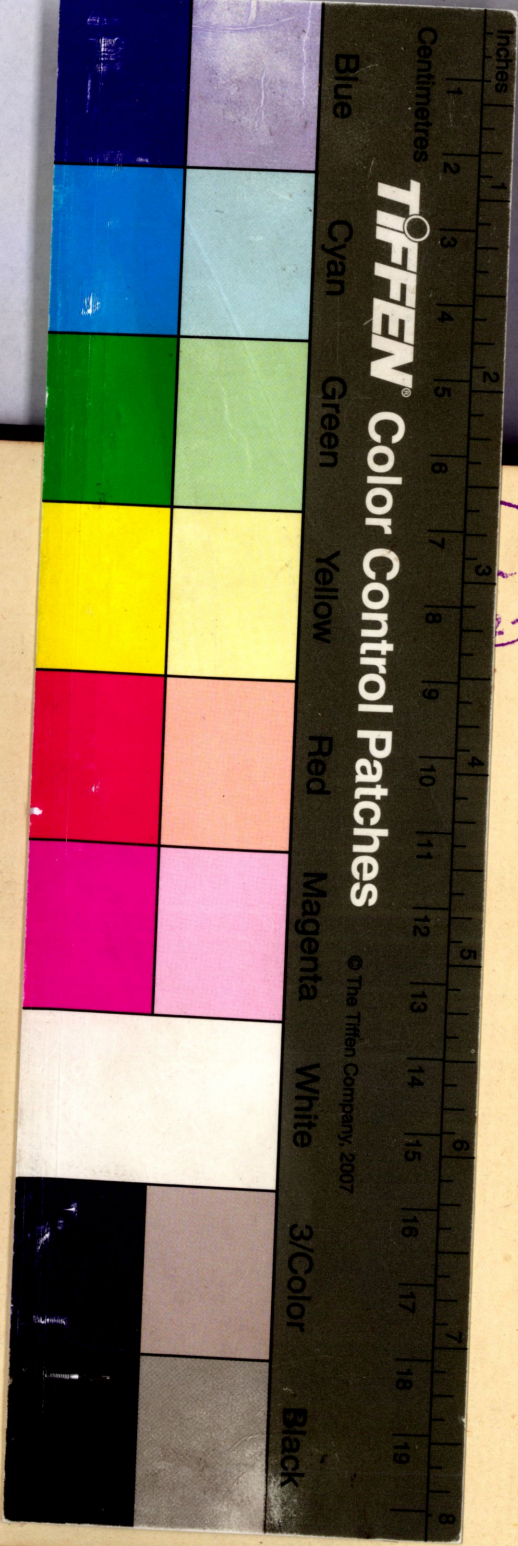
385

Rath 385.

EMLEKEZETNEK O S Z L O P A .

avagy :

Egy prædicatio, mely Isten felő tanácsos, üdvözült IONA ISTVAN Uram temetésekor el mondatott, (ki, minek utánna az Tanácsi rendben, minden második esztendőben Polgári vagy Esküt Birói tisztben 22. esztendőket nagy haszonnal el töltött volna, életének 54. esztendejében, ennek az Városnak és Ecclesiának szomorúságára az élők közzül ki szolittaték 15. Febr. An. 1684.) Es boldog emlékezetire Oszlop gyanánt fel emeltetett,

S Z E N C Z I P A L .

D. E. E. L. P. által

Az kiknek állik edgyezésekből

*Dr. István ...
H. F. Nyong, ö. k. - 25.
DEBRÉCZENBEN,*

Nyomtattott I ÖLTESI ISTVAN által.

EMLEKEZETNEK O S Z L O P A.

avagy :

Egy prædicatio, mely Isten féltő tanácsos, üdvözült IONA ISTVAN Uram temetésekor elmondott, (ki, minek utánna az Tanácsi rendben, minden második esztendőben Polgári vagy Esküt Birói tiszten 22. esztendőket nagy haszonnal eltöltött volna, életének 54. esztendejében, ennek az Városnak és Ecclesiának szomorúságára az élők közzül ki szolittaték 15. Febr. An. 1684.) Es boldog emlékezetire Ofzlop gyanánt fel emeltetett,

S Z E N C Z I P A L.
D. E. E. L. P. által

Az kiknek állik edgyezésekből

Értelmű
1684. Febr. 15. délután 3 óráig
debrézsenben

Nyomtatott I ÖLTESI ISTVAN által.

Nemzetes és Istenfelő

B A K T O R K A T A Aszszony-
nak, az Urtul bővelkedő kegyelmet és be-
kefezes tőrő szivet kívánok.

Böcsületbéli Eözvegy, nékem kedves Komám A-
söny, Az Irás az galamb felől téhen tanubizonságot
1. Hogy felid. Matt. 10. 16. 2. Hogy az repülésben
valo ferénsége nem ártalomra adatott, hanem maga
mentségére. Solt. 55. 7. 3. Hogy ékes. Solt. 68. 14.
4. Hogy kedves, azért az Christus is az maga Jegyesét
solittya galambjának. Enek. 5. 2. 5. Tarsához hü.
Enek. 1. 15. es az ő fíjait nagy kedven és gyengededen
táplállya. Enek. 2. 4. 5. 6. 14. 6. Hogy az Sz. Lélek
ennek képeben állott Üdvő: fejére. Matt. 3. 16. *Jonah*
magyarul *galamb, István: Korona* Az galambi nevezett
tulajdonságok kegyelmed Galambjában mint tűndők-
löttek, nem búkség bő beféddelel terjesztem, tudgyuk
minden esmerősi: kegyelmed fejére azért ez galambal
nagy áldása állott volt Istenének, és most valobá ked-
ves galambját állította el, és ékes Koronájátul vált
meg; de az Urnak így teezett kegyelmednek is tezen
kell. Nyolcz fíjait az Urnal örvend, kegyelmedet két
jól nevelt Leányival utánna várja. Azért hogy kegyel-
med ez Öslopot fel állatta 34 estendők alatt gyak orlot
igaz hűségének tetezété, mely körül én örömmel mun-
kálodtam, maint ki az kegyelmed egész házának jót kí-
vánok.

S Z E N C Z I P A L.

RAJKÖRÖG
KÖNYVTÁRA

RAJKÖRÖG
KÖNYVTÁRA

Peld. 22. 29.

*Láttálé maga dolgában szorgalmatos férfi-
at? Királyok előtt fog állani, nem
marad meg az alávalok között.*

EL indított dolgának jo végét lattya 1.
Az ki az Urbrn bizik: az emberektől valo felelem-
botvankozást szerez, az ki pedig bizik az Urban, méltó-
ságban helybeztettetik. Peld. 29. 25. 2. Az ki enged
az Urnac. Birak. 6: 16. 3. Az akadályoc el háritálá-
ban munkás, de fáratságanac áldását Istenétül várja
Jákkal. Terem. 32. es 33. 4. Az ki irigység nélk ül
semlelheti az bűnősnec világi boldogfágát. Solt. 37. 1.
4. 5. 5. Az ki bofut nem üz. 2 Sam. 16. 12. 6. Az
ki maga dolgaiban szorgalmatos, tex. *Summassan* itt ki-
tsoda méltó az köz tibre, és mi uton érik el, azt adgya
elől.

R E S Z E I.

I. Az jo: *Királyok előtt állani.*

II. Annak uttya: *maga dolgaiban valo szorgal-
matofság.*

Mit téhen: *Királyok előtt állani?*

I. Az *Királyon* értsed ne csak azt, a ki ma annak ne-
veztetik. Igy értsed. Csabár az az ki alatt Országoc és
királyi méltosaguac vadnac, Király az ki alatt Fejedel-
mec, Fejedelem az ki alatt Uri rendec vadnac. Itt az ért
az leczkében *Király* emlittetic; de minden nagy Méltó-
fág

A 2

toság értetic, mint Solt. 2. 2. minemüekkel kérkedic Assyrianc Királya: *az en Fő solgaim, nem ollyaké mint egy egy Királyok.* Efa. 10. 8. 2. *Allani ezek előtt, így magyarázza magát az leczke: nem marad meg az homálybanlévők előtt (magyarázat szerint az fordittás helyeslen van, alá valok között) hanem feje fel emeltetik dicsősséggel.* Solt. 112. 9. *Hogy léssen az? Bölcs és szorgalmatos maga viseléséért bocsúltes.* Præd. 9. 21. jó hírét nevént maloc terjeztic, mint Dávidét az Saul szolgái *erős viasz ember, eses és szep termetü, és az Ur vagonon ö vele.* 1 Sam. 16. 18. így nem maradhat meg az barmok után valo járásban. v. 19. *hanem avagy, az Király az maga előtt állóc közötté állítja, mint Dávidot Saul v. 22. hogy legyen az Fő rendek közöttü valo; innet az Király körül valo Fő rendek mondatnac: Király előtt 2 Chron. 9. 7. es Király palotájában álloknak.* Dan. 1. 4. *Avagy az maga lako helyénc Ferfiat, látván hogy erős fersü, igaz mondo, ki gyüli az telhetetlen seget.* Mos. 2. k. 18. 2. 1. az köz jónac hormannyat kezében adgyác az igazgatásra, és ha úgy kívántatic az Meltofsag előtt is azon dolognac procurálátara. Job. 29. 9. így állanac az Királyok eleiben azok-is az kik hivattatnac *Biraknak, Veneknek, tanácsokknak:* Efa. 3. 3. 4. *és Isten solgaimnak az népnek javára.* Rom. 13. 4. Az Királyoc előtt valo állással azért tisztességben valo allatása jelentetic: mint Mardochæusnac fel magasztaltatása, ezzel adatik ki: *bé mene a' Király eleiben.* Est. 8. 1.

Mint juthat ehez valaki?

Ezt az kinec Isten akarja, azoknac ofztogattya szabadossan. 1 Sam, 2. 8. áldásul adgya, az Isten felöknecc. Solt. 112. 1. 9. kik az Urat dicséric. Solt. 113. 1. fel-

emeli

emeli az porbul, hogy ültesse az ő népének Fejedelmi közze v. 7. 8. Adgya pedig az Isten az I;orgalmatosfagnac után mert az restnecc nyomában van az fzegényleg: el-jö mint az gyors uton járo, gyözüdelmeskedvén meg alázta mint a' paisos Fersü. Peld. 6. 11. az ilyen nem alkalmatos egy követség által az Királyoc előtt valo megállapodásra: *mert minemü az eczet az fogaknac és a' füst az szemeknek, ollyan az rest azoknak, az kik azt el-küldötték.* Peld. 10. 26.

Miért téfzi hozzá: *ő maga dolgaiban?*

1. Mert magát Izereti inkább ember mint mást, azért az maga dolgaiban teccik ki embernecc mind értelme mind szorgalmatosfaga; *mert az ki az ő tulajdon házában nem tud elöljárni, mi módon birhattya az Ecclesiát.* 1. Tim. 3. 5. még az Apocryphus-is talaltá itt az tárgyát: *qui sibi ipsi malus est cuinam erit bonus:* Sirác. 14. 5. innet az Iras az mással közlendő szerezetnek mértéket véfzi az maga szerelmétül: *szerezess felebarátodat mint magadat.* Matt. 22. 29. 2. Mert az más dolognac nem tiltzbeli által illetlen czirkáltatása vétek: *az ti saját dolgaitokat tegyétec.* 1 Theff. 4. 11. és tiltatic ne legyünc más dolgaiban *mefferek.* Jac. 3. 1. gyakran meg-efik az ilyen másnak azt mondgya: *bad vessem ki az bálkát szemebül,* maga szemében gerenda vagon. Matt. 7. 4. Más az tiszteteknecc sorloc, kiknecc tisztetek másokra vigyázni, meg-fzollítani, mert ör állók, Ezech. 33. 7. és a' Magistratus nem hüjjában viseli a' segyvert Rom. 13: 4. ha az ő tisztit el-mulattya, az Ur kel ki, ő végben véfzi. Terem. 9. 5. 6. de az Magistrátusnac pajjával. 1 Sam. 15. 32. conf. v. 23.

Mit akar ezzel: *lattálé?*

A 3

1. Az

1. Az feletre nyit magánac utat, mint Peld. 29. 20.
2. Az ollyakat szollittya meg, az kik szorgalmatoskodnak fokak között alkalmatost az köz jora valo válaftásban, kit válaftszanac meg-billyegzi: *az ki maga dolgaiban szorgalmatos*, ugyan-is az ki alá valo sorshoz szokot, ne várd hogy az köz jonac palotát építsen, mivel *az tövisről szólót, az bojtórjárul figét nem sedbetni*. Matt. 7. 16.

TANUSAG.

Az ki sokak között az köz jora alkalmatost akar válaftani, válaftssa azt az ki az maga dolgaiban szorgalmatos és boldog. tex. Joseph Ura házában illyen volt. Terem. 39. 2. azért Urá ötet fővé tpe az ő házán v. 4. az után nagyobbá emelteték. Terem. 41. 39. Dávid is ezen az uton ment elő. 1. Sam. 16. 18. Lásd. Matt. 24. 46. és 25. 21. 23.

O K A I.

1. Mert az köz jó mellé alléttatotnac kel lenni, *grtelmes sivűnek, hogy tudgya meg itélni az Ur népét*. 1. Király 3. 9. Hirámis mikor az Uj Királyt köszöntené, azt mondgya: *áldott legyen az Ur ez máj napon, ki Dávidnak bölcs fiat adott*. 1. Kir. 5. 7. Salamon ísmét jajt kiált arra az Országgra, melly ettől meg-fosztatik. Præd. 10. 14. melyne c Esaias okát adgya: *mert illyenkor az kötség hözött edgyik az másikat meg-nyomorittya*. Esa. 3. 6. Ertelmes volta pedig akar kinek-is az maga dolgai körül igen kilátzik, mert az ollyan *az maga házás építi kö-siklán*: Matt. 7. 24. és nem fővenyen. v. 26.

2. Mert egyfzer s' mind kel lenni, *erős ferfiúnak*. Mof. 2. k 18. 21. mind az maga indulatinac meg-biráfára ha szidalmazzák. 1 Sam. 10. 27. az kívántagnac meg-fojtására

táfára ha késértik vagy ajándekkal. Apost. 8. 20. vagy büntetéssel. Dan. 4. 18. 30. Mind az köz jonac elő vitelere minden akadályoc ellen; azon-is légyen elő vigye tehetsége szerint Daviddal. Solt. 18. 1. Ez illyen erő penig kiben legyen az maga dolgai körül alkalmatost ki látzik, maint Dávidban, *ki örízvén az ő atyának jubbait mind Oroslánt mind Medvét ölt*. 1. Sam. 17. 34. 35. azért az Philitteussal szemben bocsáttatik, győzedelmeskedic. v. 50. s' az után az Saul Fő szolgai közzé szamlálatéc. 1. Sam. 18. 2.

3. Mert az köz jó mellé alléttatotton az tereh szaporodic, mivel az maga házánac gondvifeléfe szorostan ten marad. 1. Tim. 5. 8. melléje ragad az köz jonac tereh: azért az ki az maga házánac nem tud kenyeret szerezni, ha hinád, *légy mi vezérünk*, ezt felelne, *faját házamban nincs kenyér*, miképpen vállalhatnak nagyobb terhet magamra, azért *ne regyetek engemet az népeknek Fejedelméve* Esa 3. 7. 8. Teis az illyennek vállára erőfakkal ne ragd az terhet, mert *lággy az maga dolgaiban az köz jó körül hasonlo leszen az tekerlo arya s' jubbok*. Pel. 18. 9.

Hát többet nem kell az válaftandoban meg vigyázni?

Salamen itt ez egyet emlitti mint kiváltképpen valót, az többit ki nem rekesti, mellyeket Jetro summásson és helyyestlen elő támlál, Mof. 2. K. 18. 21. és javallya Mofesnek, hogy állasson elő járokat, de azok légyenek

1. Isten félök, Lásd. Solt. 94. 5. 6. Luc. 18. 5.
2. Kik gyűlölik az telhetetlenséget, az telhetetlen mind magát mind mást hamar átokban kever. Esa. 5. 23. 25.
3. Igaz mondok: Lásd. Solt. 101. 6.

4. Erős férfiak, nem csak az terchnek viselésére hanem az magok indulatának meg bírására: *mint az meg romlot és kerítés nélkül való város, olyan az, az kinek nincsen birodalma az ő lelkén.* Peld. 25. 28. azért jobb az hořsu tőrő az tetemes erősnél, és az ki uralkodik az ő indulattján, annál az ki várost véssen meg. Peld. 16. 32. Lásd. az 2. dik okot.

Hát az immár be álléttatónak mint kell magát viselni? Ha uj ember tisziben, ezeket előtte visellye. 1. Nagy és torfa felett való dolgokban ne egyeledgyék: *imé én erőtelen és csak most választot Király vagyok,* ez okon Dávid nem tartya bátorságosnak Joab ellen hertelen keménkedni. 2. Sam. 3. 39. Az után-is, Absolon fija meg halván, hogy az Királyságra be álléttatik, monda: mi közöm vagyon veletek Serujának fiai, hogy ma meg-akartok engemet haborettani, ma kelleneje embert ölni Izraelben, *mint ha nem tudnám meg gondolni, hogy ma lettem uijomnan az Izrael népén Királlyá.* 2. Sam. 19. 22.

2. Az uj tist előtt minden féle einber compareál: Az kötség egy felől panaszát be nyujtya és kíván enyhitést; ezek köz zúl kinek reménséget kinek valóságot nyujcson az Vének tanácsa szerint: *ha jo választ téssz nekik, mind éltig solgálnak teneked.* 1. Király. 12. 7. Más felől az Nevezetesbek el mennek térd hajtással, ködőntéssel, de talám azért hogy bűnben ejcsék, mint Joášt az Judának Fejedelmi, minek utánna Jojada halála után az népnek igazgatála magára állott volna. 2. Chron. 24. 17. ezeknek ne engedgy, mert törben ejtenek mint Joášt. v. 25.

3. Szabad az uj tistnek tisztit irássalis eleiben adni.

Mos.

Mos. 5. K. 17. 18. 19. sőt ugyan szükségés, mivel hajlandok az el tántorodásra. v. 20. Csak hogy hibára veendő törvényekkel magát meg ne hadgya törözni, mely uton Sedechiáson, erős vettek az ő solgai. Jer. 38. 22. Dariustis ez uton riogattyák meg Fejedelmi solgai. Dan. 6. 15. és kéntelenítettet Danielt az Orofzlányok vermében vetni. v. 16.

4. Azt meg visgald előtte ki volt azon tiszben; és ha unalmas volt mindenek előtt, te magadat azzal ellenkezőven visellyed. Saul idejében, *az embereknek alávaloi fel magasztaltattak.* Solt. 12. 9. mely ellen fogadgya Dávid: *az gonosoknak sarvokat le rontom, az igazaknak sarvok pedig fel magasztaltatik.* Solt. 75. 11. Ha pedig jo, hasznos, és mindenek előtt kellemetes volt, tedd fel, annac fok siratoi, sohajtva emlittői vadnac: azért valamiben lehet az előttd valonak cselekedetit követesd, és annak minden jo akaroi tijeid lőnek, ez ellen véte Ala, 2. Chron. 16. 10.

5. Az uj embernek ieles cselekedeti hertelen nem lehetnek, mellyekért semélye nagy böcsben lehesen; mikor azért sőbéli tistesség tételben, néked ujnak többet tulajdonit valaki, mint előttd való inveteratus jámbornak, azokra fel ne fuvalkodgyál, mert vagy fineskedik, mint Chufai Absolonnac: *éllyen az Király, éllyen az Király, énis azé lések az kit az Ur és az nép választ.* 2. Sam. 16. 16. 18. vagy nincs az dolog meg fontolászához elegendő elméje, mint az Roboam tanácsosfnak, kik azt javallyák hogy mondgya: *az én kissebbik uijom nagyobb az én Atámnak egész derekánál.* 1. Király. 12. 10. Ha pedig téged meg becűll de amazt sem böcstele nétti, tarcs sőp Isten áldásánac Peld. 16. 7.

B

6. Ha

6. Ha látod fokak előtt ilendő böcsületedet, ne gondoly véle, *ha az álnokságnak fiai ezt mondgyák, mitől szabadíthat ez meg minket, csak halgald el Saullal.* 1. Sam. 10. 27. meg ládd ha Isten általad valami nevezetes dolgot végben vißen, mások ki kelnek melletted, mint Saul mellet az kölség, hogy az Ammonitákon gyözedelmeskedet: kicsoda az ki azt mondgya vala, Saul foge mi rajtunk uralkodni, *adgyátok kezünkben azokat az embereket, és ezennel meg öllyük.* 1. Sam. 11. 12. *Igen fok mézet enni nem jó, azonképpen az ő maga tisztességét vizsgálni nem tisztesség.* Péld. 25. 27. de ílmét jobb meg halni, mint minden böcsületitől meg fosztatni, Sz. Pál voxa szerént. 1. Cor. 9. 15. csak hogy azt értelemmel kell oltalmazni, hogy orranak kemény facsarásával, midön az böcsstelenségnek taknyát akar ná ki funi, *vért ne horzson ki belöle.* Péld. 30. 33.

7. Ha pedig te ki akarod tanulni melletted valoknak indulattyokat, soha hamarab ki nem tanulhad mint az tanács kérdéssel, mert ki ki az maga humora szerént adgya az tanácsot és voxot: redd elő azért magánosan terhes panaszodat valaki ellen; ha haragos és böcsületes modatlanul szerető, teged mérgeskedésre izgat, de ha csendes és szeléd indulatu, téged csendesítt. Lás. példát rea. 1. Kiraly. 12. 7. 10. Ha veszedelmednek örül, őis meg vigyázza sorfodat, ha láttya fényyeden jární el-médet, azon lézsen tanács adásával, sorfod felett hajazz, hogy mikor meg botlasz, annál magasabb helyről légyé cseted. 2. Sam. 17. 7.

Alkalmos ideje tistem gyakorlásának jó végét akarem érni. mit cselekedgyem?

1. Mindennek titkos bándékkodat ki ne beföld: *bol-*

lond

lond az ki egész indulattyát elő mutatgya. Péld. 29. 11.

2. Tanácsal ély minden mással közölhető dologban, mert *hijában valok léznek az gondolatok mikoron nincsen tanács.* Péld. 15. 22. Azomban meg élik, el-indított dolgodnak roß ki menetele légyen, ha azt fokak voxabul kezdetted-el, azok mind edgyig prokatorid az mentegetéfre; de ha senkivel nem közlenéd, minden el-lened, senki melletted nem lenne, mint 1 Sam. 14. 44. 45.

3. Meg ládd kivel társolkodol. *Az teged gyöölönek ne hidgy.* Péld. 26. 24. 25. mert két estendő mulva is ki önti mernget Ablolonnal 2 Sam. 13. 23. 28. Az fufarlot előttd el ne szenvedgyed. Solt. 101. 5. *mert hasonlást berez.* Péld. 16. 28. *Az becsédben rétorázohoz ne bizzál* mert alkalmatossága lévén, *meg-cselekeksi az gonoszt.* v. 30. *Az ki, ki jelenti az tistot azzal ne barátkozzál.* Pel. 20. 19. mert el árul avagy meg rágalmaz Péld. 11. 13. *Az tistnek egyéb aránt is fok busongáfi vadnak,* tarttsad azért méltatlannac társalágodra az ki minden kicsiny dolgot, mérgefitéssel terjest elődben, csak arra termett hogy teged társáson busongással, és felebarátyat terhellye vádlással. Péld. 16. 14. az illyen gonos sivü felöl mondgya *Dávid: zavul lézsen tőlem.* Solt. 101. 4.

4. Egy aránt becsüllyed az egy forsban lévőket, kik egyenlő hűségűvek, egyenlő forsban vadnak, egyéb-arant hamar meg-háborodol: mert ha az el hagyattac e-rössbek, modot keresne amaz ellen hogy el-vesesék mint Danielt Dan. 6. és tárfai ellen. Dan. 3. Ha pedig az gratiában lévő vehet erőt, ritkán állya meg hogy az gratiaval ne abutálna, vagy meg nyomoritáira mint Hámán. Est. 3. 11. vagy Ura ellen valo támadá-

ra, mint Abner. 2 Sam. 3. 9.

5. Ha præmiumot kel östani magad offad, de ha lanyarítani kel valakit kiváltképpen magad semellye ellen tett bofürért, értelmelen elik ha azt gyakran mástra bizod. 1 Sam. 10. 27. conf. 1 Sam. 11. 12. és ha azok felettéb mérgeskedne, magadnál az grátiazaínc juffit fen tartanod. v. 12. így mindenek szeretetből engedelmeskedne, mellyel lében állando forlod, csak hogy lágy se légy mert az olyan hasonlo az tekozló atyafuhó. Peld. 18. 9.

6. Félyed az Urat és elő meneteled lében mindenben 1 Kir. 2. 3. hogy ha pedig az gonof cselekedetben mententek, s' mind a' magatok, mind a' ti Királyotok el-vesztetek. 1 Sam. 12. 25.

I. H A S Z N A

Okeat (1.) Munkás dolog köz tisztet viselni. Mert azon kettős tereh fekszik, maga házának és az kőz jonac terhe, azért is vonogatták ettül némellyec magokat Gedeonnal. Birák. 6. 15. 2. Mert dolgának valamennyi szemlélje, meg annyi cirakaloja, és ha az háborodásának napján, fárattságával, bölcseséggével, váraft meg-sabadittya is, még csak egy jo meg-emlekezést is ritkán obtineal. Pred. 9. 17. de ha meg-tántorod dic, érkezie baja ha nem volt, és miképpen az meg holt legyek az Patikarinának kenetit meg-busztitik, azonképpen az nyel veskedőc egy kis balgatagságért meg-gyalátnak. v. 21. sőt el-vesztenec ha az jo lelkec mellette nem kelnéne. 1. Sam. 14. 45. 3. Mert az menny ember annyi fele ábrázattya, és a' mint ábrázattal ugy erkölcsel külömböznec az emberek. és ki ki maga hómora szerint kívánná az igazgatást: itt az kívánlágoc el-lenke

lenkezőc, lehetetlen azért mindennec kedvét tenni, az honnét származic az végetlen rágalmazás és böcstelenítés akar mint tiltaflec: meg az te gondolatodban is az Királynak gonofit ne mondy. Præd. 10. 18. 4. Mert először magát kel embernecc jó karban venni, mert ha az so meg izetlenül, nem jó az után semmire. Matt. 5. 13. az gyalloflagban lévőnecc pedig csak ez-is igen nehéz. Jac. 3. 2.

(2.) Igen meg-kivántatik hát hogy az Mosefek körül Aron és Hur közel forogjanac, ha karjok csüggendez legitséggel legyenec. Mof. 2. k. 17. 12. és ha el-vetemednénecc meg-dorgallyac. 2. Chron. 36. 15. avagy inesték. 1 Tim 5. 1. de valamig magok gonofizt czegeben nem kötök meg ne böcstelenítsék. Matt. 5. 13.

(3.) Nagy jót vesznecc Istentül az illyen forsuak, ha jó házok népe van, mert az ő Férfjenc az jo Feleleg Coronája Peld. 12. 4. házoknál olyan mint az kereskedő hajó. Peld. 31. 14. azért árrá fokkal fellyúl balladgya az carbunculusokat. v. 10. fel kelven az ő fia boldognak mongyakötet, és az ő férje hasonlatosképpen dicssri ötet. v. 28. méltó is reá, mivel nagy jo van benne, mely az Ur tul kiváltképpen való áldául adatik: az Ur tul van az eszes, értelmes feleség. Peld. 19. 14.

II. H A S Z N A.

Peddí 1. Az Tunyákai, kiknek vágyodások csak ez: egy kicsint alunnom kell, egy kevesse kezemet egybén kell tennem az aluvásra, Peld. 24. 33. minden kicsiny akadály olly nagy előtte, mint ha Oroslán volna ott kün. Peld. 22. 13. Az magok fáját örökségeket tövis növi fel, az sinit csalának fedezik be, gyöpüje ha kőből voltis, romladozára bocsáttya. Peld. 24. 31. Ez illyen

től ne várd hogy az köz jonac köből csinállyon kerétfélt, mert ennek fő boldogsága az tunya heverés, *azt gondolván hogy jobb egy tellyes marok nyugodalommal hogy nem mint két maroknak tellyesegge nagy munkával.* Præd. 4. 6. mely uton az izzadással ki menni szokott nedvesség meg reked benne magával edgyütt meg poshad, így maga *az maga testét meg emésztí.* v. 5. és mind a' köz jora s' mind maga dolgaira magát alkalmatlanná téfzi. Peld. 10. 26.

2. Istentelen bűnösöket, kik magokat méltatlanokká téfzik hogy elől véteffenek. Mos. 2. K. 18. 21. Ha pedig elől vétetnekis, veszedelmefek, mert az alattok valokat átokban ejtik.

Rofz.peldájokkal. Jer. 44. 17.

Edictumokkal. Dan. 3. 5.

Kecsegetéssel. 1. Király. 12. 26.

Hizelkedéssel. 2. Chron. 24. 17.

Kegyetlenkedéssel. Birak. 9. 5. 40.

Telhetetlenséggel. Esa. 5. 23.

3. Az ki szorgalmatos de csak az maga dolgaiban. 1. Király. 11. 28. jo, de csak magának. Solt. 49. 19. Szolgál néha az árvának, de csak azért hogy többé ne busicsa. Luc. 18. 5. meg tartozkodik néha ideig az másnak valo ártalomtul, de nem Istentől félvén hanem az maga bűcsületieért, mint Hámán, Esth. 5. 9. 10. áldozik, de az maga gyalmanak. Habac. 1. 16. szeret Si-onban és Samariának hegyén köz dologban forgolodni, de nem *Joseph romlásának építésért.* Amof. 6. 1. 6.

4. Az vigyázatlanokat, kiknek Isten az előmeneteleseknek székít áldófaladta, ótrac magoknak átkul fordítják; Pálcza némelynek kezében az bűnösnek meg fenye-

nyétéferé, az folyamatban levő gonofznak meg akadályozásra, fordéttya azoknak oltal mára, hogy lako helyeknek határa meg fertőztesék, az után azon helyen vérek ki ontásék, és szép épületeknek *lángja fel érje az eget,* mint az Gibeabelieke, Birak. 20. 40. Némelynek fegyvert ad az Isten kezében meg cselekedett hamiságért az el vesztésre, de az emberi okoskodátnak után hasznosnak iteli az marháknak kövérinek meg marasztását Saullal. Mit nyér véle? *Azért mivel hogy te meg vesetted az Urnak besédejt, öis el vetett tégedet, hogy na legy Király,* 1. Sam. 15. 23. Így az vér onto Benhadador Isten Achab kezében adá az el vesztésre, de mivel ezt igére: *az mely városokat el vett vala az én atyam az te atyádtul én azokat viszszá adom.* 1. Király. 20. 34. Kap az hasznon Achab, s-menten utánna veti, *én-is illyen kötés alatt bocsátlak-el tégedet,* v. 34. De mit nyér véle? Az Ur azt izené neki: *mivel hogy el bocsátád kezédtől az Férfisjat, kit én meg akartam öletni, te magad halsz meg érte.* v. 42. Némelynek Isten az ő törvényét kezébe adta, hogy abbul népet igazgassa, nem kell neki, ir ő törvént az maga humora szerent, de mint jár? *jaj az hamis decretom szerzőknek,* Esa. 10. 1.

Miért is enged az Isten az illyeneknek hatalmat holott lehetne jobbnak elől állani?

Cselekefzi Isten (1.) Magáért, hogy meg mutassa 1. Hatalmát, ki az illyen zugolódok, dühösködőc ellen is az őveit meg maraszthattya és egy szavával őket meg rettentheti. Solt. 2. 5. 2. *Főfágát,* mivel illyen forsban is az őveinec asztalt terit. Solt. 23. 5. az fok nyomorúságoc habjainac fel-emelkedése közt is, az ő joakarattyainac *vízének folyásí,* meg *vidámították az Istennek*

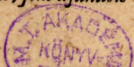
várossát. Solt. 46. 4. 5. 3. Bölcseséggét, ki tud édesít
az keferübül ki-hozni, az meg veszett által néha élven
öveinek oltalmul, 1. Sam. 10. & 11. neha látogatásul,
Esa. 3. 5. 6. (2) *Híveiért*, vesztizőzven azok által őket,
Esa. 10. 5. (3) *Az Istentelenekért*, őket az jora edes-
getven, 1. Sam. 15. 17. magok menthetetlenne teven
ha nem endednek az Ur izavának. Jer. 2. 19.

III. HASZON.

Int 1. Ha ujjal Isten reád mutat emberek voxá által,
és kívánnyá az maga dicsőségerenező dolgok mellet
fáratságotat, ne buj el Saullal. 1. Sam. 10. 21. 22.
mert edgyűt ellene leszen az Urnak, elől vonatol ugyá,
de ha meg botlasz akarod ellen el vettétel, és így ten-
tentiaztatol meg: *az magad igleri szegentis méltatlan*
vagy reá, 1. Sam. 15. 17. Talál Dávidot Isten az juhoc
mellet, ha az szamár kereső Saulnac né kel az Isten áldása
Neis mentegésd feleltteb magadat Moseffel, mert *fel-
gerjed az Ur haragja ellened*. Mos. 2. k. 4. 14. s³ ki kél
ellened hogy meg öllyön. v. 24. senkire Isten szükseg-
ből nem szorul, mert hatalmas az Ur az öveit Joseph által az éh-
ségben meg tartani. Terem. 47. 12. gyermek Samuel által Elit
meg dorgalni. 1. Sam. 3.

2. Azért az kit Isten arra méltoztat, tarcsa Isten szép áldásának:
mert az Ur kezének ajándéka. Solt. 75. 7. 8. őket Isten szövétné-
kül tötte, hogy máfok az ő igazgatófoknak világánál járjanak. 2.
Sam. 21. 17. mellyet ha jo lelki ísmérettel követnek, az Ur meg
dicséri: *jo vagyok jámbor és hü szolgám*, Matt. 25. 21. holta után
örök emlékezetben. Solt. 112. 6. meg Menyországbanis mint lé-
fzen dolgok, lásd. Dan. 12. 3.

Elöttetek visellyetek hallando voltotokat Solt. 82. 7. azért tegye-
tek igaz ítéleteret. v. 3. *az szegent és az szükölködöt mentsetek*
meg. v. 4. Be rekefztem, Jofaphat szavaival: *Fal meg láfjatok mit*
cselekefztek, mert nem ember képeben ítélték, hanem az Urnak képe-
ben: az urt az Urnak felelme legyen rajtatok, okkal cselekedgetek
mert az mi Urunknál Istenünknel nincsen hamiság sem szemely vá-
logatás, sem ajandek vétel, 2. Chron. 19. 6. 7.

városát. Solt. 46. 4. 5. 3. Bölcseséget, ki tud édesít
az keserüből ki-hozni, az meg vesett által néha élven
öveinek oltalmul, 1. Sam. 10. & 11. néha látogatásul,
Esa. 3. 5. 6. (2) *Híveiért*, vesztőzven azok által őket,
Esa. 10. 5. (3) *Az Istentelenekért*, őket az jora edes-
getven, 1. Sam. 15. 17. magok menthetetlenne teven
ha nem endednek az Ur ízavának. Jer. 2. 19.

III. H A S Z O N.

Int 1. Ha ujjal Isten reád mutat emberek voxá által,
és kívánnya az maga dicsőségerenező dolgok mellett
fáradságodat, ne buj el Saullal. 1. Sam. 10. 21. 22.
mert edgyűt ellene leszen az Urnak, elől vonatol ugyá-
de ha meg botlatsz akarod ellen el vettettel, és így ten-
tentiaztatol meg: *az magad igletti szerentis méltatol*
vagy reá, 1. Sam. 15. 17. Talál Dávidot Isten az juhok
mellet, ha az számár kereső Saulnac nē kel az Isten áldás
Neis menteged feleltetb magadat Moessel, mert *fel-
gerjed az Ur haragja ellened*. Mof. 2. k. 4. 14. s^o ki ké-
ellened hogy meg öllyön. v. 24. senkire Isten szükfeg-
ből nem szorul, mert hatalmas az Ur az öveit Joseph által az él-
ségben meg tartani. Terem. 47. 12. gyermek Samuel által El-
meg dorgalni. 1. Sam. 3.

2. Azért az kit Isten arra méltoztat, tarcsa Isten szép áldásána
mert az Ur kezének ajándéka. Solt. 75. 7. 8. őket Isten szövetre
kül tötte, hogy máfok az ő igazgatáfoknak világánál járjanak.
Sam. 21. 17. melyet ha jo lelki ifimérettel követnek, az Ur me-
dicséri: *jo! vagyon jámbor és hü szolgám*, Matt. 25. 21. holta ut-
örök emlékezetben. Solt. 112. 6. meg Menyorfzágbanis mint I-
fzen dolgok, láfd. Dan. 12. 3.
Előttetek vívellyetek hallando voltotokat Solt. 82. 7. azért tege-
tek igaz ítéletet. v. 3. az szegent és az szükölködöt mentset
meg. v. 4. Be rekefztem, Josaphat ízavaival: *Fol meg láfsatok*
*cselekefztek, mert nem ember képeben ítélték, hanem az Urnak kép-
ben: az urt az Urnak felelme légyen rajtatok, okkal cselekedgye-
mert az mi Urunknál Istenünknel nincsen hamiság sem személy-
logatás, sem ajandek vétel*, 2. Chron. 19. 6. 7.

V E G E.

